

ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಬಿಟ್ಟಲು ಹಾಕಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಿರುಪ್ತು ಚೊಂಬಿಗೆ ‘ದ್ಯೇಲು ಚೊಂಬು’ ಎತ್ತಲೂ ಹೆಣ್ಣುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಕೆಯುಳ್ಳ ಮುಸ್ಕಳವಿದ್ದು, ಯಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ದ್ಯೇಲು ಚೊಂಬಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಬೆಳ್ಳಿ, ಉಗಾರ, ಕಂಚು, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ತಾಮು, ಸ್ವಿಲ್‌ – ಹೀಗೆ ವಿಧಿ ಲೋಹಗಳ ಚೆತ್ತಾರ್ಕರ್ಕ ಕುಸುರಿ ಕೈತ್ತನೆಯ ಚೊಂಬಿಗಳು ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಿಂತ್ತುವೆ.

ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಶ್ರಾವಣ ಶಿವಾರಗಳಂದು ಕೆಲವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಮನೆದೇವರಗಳಾದ ‘ನರಸಿಂಹಾಯ ಮಂಗಳ’, ‘ವೆಂಟೇಶಾಯ ಮಂಗಳ’ ಎಂದು ಮನೆಯ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಚೊಂಬಿನ ಕಳಸ ಹೊತ್ತು ಇತರರ ಮನೆಗೆ ಅಕ್ಷಿಯ ಭಿನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂಪೂರ್ಣಾಯಿತ್ವ. ಒಮ್ಮೆ ಈಗಲೂ ಕೆಲವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವಾಡಿಕೆ ಹಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದು.

ಇಂತಿಪ್ಪ ಚೊಂಬಿ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಳಿಗೆ ತೆಗಳಿಗೆನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ಸ್ವಿಲ್‌ರಿಸಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕಾದ ವ್ಯಾಪಹಾರಿಕ ಒಪ್ಪಂದದ ವಸ್ತು, ಹಣ ರಾಖದ ಬಳಲಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಪರಾರಿಯಾದಾಗ, ನವ್ವ ಹೋಂದಿದಾಗ ‘ನಿನಗೆ ಚೊಂಬೇ ಗತಿ’ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೊಟ್ಟಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಿವಿ ಕಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ‘ಅವನೆಂಬು ಚೊಂಬಿ ಗಿರಾಕೆ’, ‘ಅವನನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡರೆ ಚೊಂಬೇ ಗತಿ’ – ಇದು ರೂಢಿ ಮಾತಾಗಿ ಕೆಲವರ ನಾಲ್ಕಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನುಲಿಯುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಕಥನ ಕವಿತೆಗಳ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತೀ ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಸ್‌ರಿಲ್ ಅವರು ‘ಯೋಧ ಮತ್ತು ಹೊಸ್ಸು’ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಚೊಂಬನ್ನು ನೆನಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಹೀಗೆ:

ಬಟ್ಟಲಿನ ತುಂಬ ಇದೆ ಜೆನು, ಈ ಚೊಂಬಿನಲ್ಲಿ ತಣ್ಣಿನ ನೀರು ಇದೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ...

ಸಿನಿಮಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೂ ಚೊಂಬಿ ಸ್ವಲ್ಪಿತ. ಯೋಗರಾಜ ಭಟ್ಟರು ಪುನಿತ್ರೋ ರಾಜ್‌ಪುರುಂದು ನಟನೆಯ ‘ಪರಮಾತ್ಮ’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ – ‘ಕಾಲೇಜು ಗೇಟ್‌ಲ್ಯಾಫೇಲಾಗಿ ಬಂದವರ ಕಾವಾಡೇ ಚೊಂಬೆಣ್ಣುರಾ’ ಎಂದು ಹಾಡು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಕಾಲೇಜುದೇಸೆಯಿನ್ನು ‘ದಂಡಯಾತ್ರೆ’ಯಿಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರಿರ ಪಾಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಿತೆಗೆಯಂತಿದೆ. ನಟ ಉಪೇಂದ್ರ ಅಭಿನಯದ್ದು ‘ಸೂಪರ್ ರಂಗ’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ‘ಹಾಯ್ ಹಾಯ್... ಹೊಂಬಿ ಹೊಂಬಿ ಬಾಲಿ ಚೊಂಬಿ, ನನ್ನ ತಲೆ ಎವರಾಟಿ ಚೊಂಬಿ...’ ಎಂದು ಚೊಂಬನ್ನು ಉಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೋಗಳಿಗೆ ಉಬ್ಬದೆ ನಿಂದನೆಗೆ ಕುಗ್ಗದೆ ತನ್ನ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವೆಯ ಗುಣದಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥಿಯಾಗಿರುವ ಚೊಂಬಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಣಿಗಳು, ಅಲ್ಲವೇ...

ಅಂದಹಾಗೆ, ಚೊಂಬನ್ನು ಇನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಾರವಜಿನಿಕ ಚರ್ಚೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿರಿಸಿರುವುದರ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಆದರೆ, ಪರಸ್ಪರ ರಾದಿ ಎರಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಂಬಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಬಯಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ಬಾಯಿತುರಿಕೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in